

Het sportbestuur
van het jaar **2008**

Juryrapport

Inleiding

Dit jaar gaven tachtig sportverenigingen zich op voor de verkiezing van 'Het sportbestuur van het jaar'. Ruim de helft hiervan stuurde het vragenformulier retour, op basis waarvan de selectiecommissie acht genomineerden heeft gekozen. De sportbesturen kregen in het formulier onder meer de volgende vragen voorgelegd:

1. Welke bijzondere bestuurlijke prestatie heeft het bestuur van uw club in de afgelopen twaalf maanden geleverd?
2. Geef een korte omschrijving van het (de) meest toonaangevende project(en).
3. Wat was het grootste obstakel dat genomen moest worden om het (de) project(en) tot een goed einde te brengen?
4. Geef zo concreet mogelijk aan wat het eindresultaat is/moet zijn. Tot welke toetsbare verbetering heeft het project geleid?
5. Wat is de looptijd van het project en waarom was 2008 een cruciaal jaar voor het project?
6. Wie hebben meegewerkt aan de uitvoering van het project?
7. Welke blijvende maatschappelijke bijdrage heeft het project opgeleverd?
8. Hoeveel geld was nodig om het project uit te voeren en op welke wijze heeft de vereniging de benodigde middelen gegenereerd?

Genomineerden

Uiteindelijk zijn de volgende acht sportbesturen (in alfabetische volgorde) genomineerd:

- ▣ Almeerse Schaatsvereniging (Almere);
- ▣ Blue Arrows Basketball (Utrechtse Heuvelrug);
- ▣ DZC '68 (Doetinchem);
- ▣ Stichting De Schroef (Heusden);
- ▣ Stichting Judosport Oost (Enschede);
- ▣ Sportdorp Blijham (Blijham);
- ▣ Sint Pancras on Ice (Sint Pancras);
- ▣ Turnvereniging A.A.C. 1899 (Arnhem).

Op 15 mei konden de acht sportbesturen zich via een zogenaamde *elevator pitch* van twee minuten presenteren aan de jury die op haar beurt drie minuten de tijd kreeg om vragen te stellen.

Samenstelling jury

Bij de bekendmaking van de nominaties trok jurylid Maarten van Bottenburg (bijzonder hoogleraar sportontwikkeling aan de Universiteit Utrecht en lector sportbusiness aan de Fontys Economische Hogeschool in Tilburg) zich – in overleg met de jury – terug. Hij is nauw betrokken bij een van de genomineerde verenigingen en wil elke verdenking van belangenverstrengeling voorkomen. Hierdoor zag de jurysamenstelling er als volgt uit:

- ▣ **Rene van den Burg** directeur Werkgeversorganisatie in de Sport (WOS);
- ▣ **Sandra Heerius** adjunct-directeur Sportservice Noord-Brabant;

- **Jan Rijpstra** consultant Sportspolicy, sportdevelopment & PE, was onder meer Tweede Kamerlid, burgemeester van Tynaarlo en bestuurslid Vereniging Sport en Gemeenten;
- **Ton Rombouts** burgemeester van 's-Hertogenbosch en bestuurslid breedtesport bij NOC*NSF;
- **Clémence Ross** directeur Nederlands Instituut voor Sport & Beweging en oud-staatssecretaris Sport van VWS;
- **Rob de Vries** programmamanager rijksoverheid Olympisch Plan 2028.

Bevindingen

De jury constateert dat de kwaliteit van de deelnemende sportbesturen de afgelopen jaren is toegenomen. Wat opviel, is dat de besturen ontwikkelingen in de sport en politiek op de voet volgen. Zo wordt er ingespeeld op nieuwe beleidsinitiatieven als de combinatiefunctionaris, maakt men gebruik van uitkomsten van onderzoeken op de terreinen van sportaanbod, sportdeelname en gezondheid en heeft men meer dan voorheen samenwerkingsverbanden gevormd om met elkaar sportbeoefening te stimuleren – ook onder moeilijk bereikbare groepen – en vooral leden bij de club te houden.

Die samenwerkingsverbanden zien we tussen verenigingen onderling, tussen verenigingen en scholen en in de wijken. Soms heeft een heel dorp zich achter een project geschaard zoals in Blijham, waar onder de naam **Sportdorp Blijham** sportverenigingen en maatschappelijke instellingen de handen ineen hebben geslagen om de dorpsbewoners van jong tot oud te stimuleren aan sport te doen en nieuw sportaanbod te realiseren en te ondersteunen. Ook de samenwerking tussen ijsclub Sint Pancras en de gelijknamige tennisclub heeft tot een brede deelname uit de gemeenschap geleid. Ter gelegenheid van het honderdjarig bestaan van de ijsclub heeft men op de tennisbanen van Sint Pancras gedurende drie weken een mobiele ijsbaan gerealiseerd, onder de noemer **Sint Pancras on Ice**, waarbij de bestuurders het begrip 'event' niet uit de weg zijn gegaan.

Een andere schaatsvereniging komen we tegen in Almere. De **Almeerse Schaatsvereniging** heeft met haar 600 leden een belangrijke plaats in het sportleven in Almere, en dat terwijl de dichtstbijzijnde schaatsbaan de Jaap Edenbaan in Amsterdam is. Naast schaatsen als doel vervult de vereniging meer en meer een maatschappelijke rol (sport als middel). Men is erin geslaagd kinderen van verschillende culturen en achtergronden te bereiken en enthousiast te maken, waaronder jongeren met een beperking en kinderen uit het speciaal onderwijs, waarvoor bewegen en sporten – en schaatsen in het bijzonder – helemaal niet zo gewoon is. Het is ze zelfs gelukt om met subsidie vanuit ontwikkelingssamenwerking een reis te organiseren naar Kazachstan, waarbij jeugdleden tussen de 16 en 23 jaar activiteiten ondernamen met verstandelijk beperkte kinderen.

Dat een bestuurder de politiek volgt, komen we tegen bij de **Stichting Judosport Oost**. Zij hebben een variant op het Bewegen op Recept gevonden door Judo op Recept aan te bieden. Via huisartsen in Enschede-Zuid wordt judo voorgeschreven aan kinderen die volgens de artsen veel baat hebben bij de sport. Met name voor kinderen met bijvoorbeeld ADHD blijkt judo een waardevolle sport te zijn omdat het onder meer de motorische vaardigheden, het concentratievermogen en het zelfvertrouwen ten goede komt.

De kracht van de combinatiefunctionaris komt het sterkst naar voren bij **Stichting de Schroef** uit Heusden. Een groot samenwerkingsverband tussen de hockeyvereniging, de

atletiekvereniging en een school voor voortgezet onderwijs. Daarnaast werkt men samen met een kinderopvangorganisatie en plaatselijke sportaanbieders om een aantrekkelijk sportaanbod te kunnen realiseren. Spin in dit web is de combinatiefunctionaris die haar tijd verdeelt tussen het organiseren van projecten op de verenigingen en het organiseren van projecten in het onderwijs. Het bestuur van de stichting ondersteunt op haar beurt weer de combinatiefunctionaris en probeert het project in te bedden bij de gemeente.

“Een leven lang **DZC '68**”, dat is het motto van deze Doetinchemse voetbalclub. Door verbindingen te leggen met andere organisaties en instellingen wordt naar mogelijkheden gezocht om de leden een leven lang actief te laten zijn bij de club. Er is aanbod voor meisjes, vrouwen, jongens, mannen, gehandicapte sporters en mensen met obesitas. Om dit alles in goede banen te leiden, zijn onlangs 36 jonge scheidsrechters en 15 trainers opgeleid. De club doet haar uiterste best leden aan zich te binden en draagt hierdoor bij aan een gemeenschappelijke ontwikkeling van een duurzame samenleving.

De inzet en het doorzettingsvermogen van sportbestuurders komt vooral tot uiting bij basketbalvereniging **Blue Arrows** uit de Utrechtse Heuvelrug. Daar ontbrak het aan kader en vrijwilligers – een probleem dat voor vele sportverenigingen uiterst herkenbaar is. Het oude bestuur werd vervangen en het nieuwe bestuur heeft met een meerjarenplan de vereniging weer leven ingeblazen en ziet als grootste uitdaging het vergroten van motivatie en betrokkenheid van de (jeugd)leden en de ouders bij de vereniging. Onder het motto ‘Knuffel het kader’ heeft dat in korte tijd tot resultaat geleid: door een directe benadering nemen veel meer ouders (als scorer, timer, jurylid) en jeugdspelers (scheidsrechterdiploma) deel aan het verenigingsleven. Daarnaast heeft het nieuwe bestuur de ambitie om de basketbalvereniging van de Utrechtse Heuvelrug te worden.

De oudste vereniging van de acht genomineerden komt uit Arnhem: turnvereniging **A.A.C. 1899**. Met een zakelijke wijze van besturen is men erin geslaagd om als bestuur meer op hoofdlijnen te sturen om zo de vrijwilligers beter te kunnen aansturen en een goede werkgever te zijn voor de lesgevers. Want bij deze club zijn alle trainers gediplomeerd en professioneel. Het resultaat mag er dan ook zijn. In een jaar tijd heeft men peutergym opgestart, is er een begin gemaakt met Trickz (mengvorm *martial arts* en turnen), is het gym voor allochtone vrouwen van start gegaan en worden naschoolse gymnastieklessen in achterstandswijk Malburg georganiseerd.

Conclusie

De jury is onder de indruk van de geleverde prestaties. De sportbestuurders zijn creatief en willen het liefst zo onafhankelijk mogelijk zijn van subsidies, hoewel dat niet altijd mogelijk is. De jury is van mening dat de uitstraling van deze sportbesturen ertoe bijdraagt dat de leden eerder vrijwilligersactiviteiten op zich nemen, door een positieve sfeer op de vereniging te creëren waarin ruimte is voor minderheden, inzet wordt beloond en met creativiteit het kader wordt uitgebreid.

De jury is zeer te spreken over de *elevator pitches*, waarbij alle deelnemers – soms op zeer verrassende wijze – in staat waren om in twee minuten een extra accent op de kwaliteiten van hun sportbestuur te leggen. Direct, *to the point*, een zakelijke benadering maar wel met een persoonlijke noot en vooral met passie.

De kwaliteit en professionaliteit van de sportbestuurders is de afgelopen jaren toegenomen. Men staat midden in de samenleving en weet wat er speelt, zowel op landelijk gebied als

lokaal. De keuze wie er derde, tweede of eerste wordt, is een lastige omdat de onderlinge verschillen in kwaliteit op zich gering zijn, terwijl de aard en activiteiten van de verenigingen juist zo verschillend zijn. Maar juist voor deze lastige taak is de deskundige jury in het leveren geroepen.

En dan nu de top drie. Gezien de nieuwe, verfrissende aanpak die Stichting Judosport Oost heeft bedacht met Judo op Recept heeft de jury gemeend hen de derde prijs toe te kennen. De wijze waarop het bestuur van turnvereniging A.A.C. 1899 uit Arnhem in een korte tijd een groot aantal nieuwe initiatieven heeft genomen die al binnen een jaar tot veel blijvend resultaat hebben geleid, verdient veel waardering. Voor de jury het argument om A.A.C. 1899 de tweede prijs toe te kennen.

Tot slot 'Het sportbestuur van het jaar 2008'. Hier was de jury het snel over eens. De wijze van werken door dit bestuur, het inspelen op de maatschappelijke veranderingen, het gebruikmaken van de schaatssport om kinderen die nauwelijks bewegen en sporten enthousiast te krijgen, alsmede het over de eigen grenzen heen kijken door in zelfs Kazachstan te laten zien dat de Almeerse Schaatsvereniging een vitale en sterke vereniging is die van aanpakken weet. Wat ons betreft is ASV een voorbeeld voor andere verenigingen en mag zij als 'Het sportbestuur van het jaar 2008' een inspiratiebron zijn voor anderen!

Jan Rijkstra

Juryvoorzitter 'Het sportbestuur van het jaar 2008'